

- Joannes Zermegh.
 Franciscus Miko Baro.
 Joannes Zamoyski cancellarius regis Poloniae.
 Stephanus Szamosközy, Szamosi.
 Valentinus Homonnanis comes.
 Tomas Borsos, residens in porta, tempore Gabrielis Bethlen.
 Michael Tholdalagi senator tempore Georgii Rakoci senioris.
 Joannes Kőnig.
 Mathias Franc. Hunyadius.
 Joannes Szalardius.
 Setus Calvisius chronologia. (*Oldalt megjegyezve: loco illius scribatur H. Paulus.*)
 Stephanus Kovacsacius cancellarius.
 Item ex libro exequiarum. (Olvashatatlan név.)
 Joannes Keményius princeps, qui interfuit Gabrielis Bethlen principis sec. et ultimae expeditioni, Georgii Rakoci primi et secundi negotiis.
 Ex archivis praeterea albensibus quam plurimi.
 Joannes Gálffi Baro.
 Michel Siglerus notarius Cibiniensis.
 Georgius Korotz.
 Paulus Piasecius, episcopus Braemisliensis (?)
 Michael Sukius residens in porta Gabrielis Bathorey.
 Joannes Gerőffi supremus comes Colosiensis et regni thesaurarius.
 Item transactiones, quae intercesserant inter imperatores Romanorum et principes Transylvaniae, authentice in acta Capitularia inductae, quae in hunc usque diem in archivo regni conservantur. Sed hoc superius inserendum.
 N. Adrianus Claudiopolitanus plebanus.
 Item alius aliquis auctorum post annum 1600, cuius nomen adeo vetustate erasum, ut legi minime potuerit. Author anonymus.
 Item Lazarus Soranzius.
 Item Gasparus Heltus typographus Claudiopolitanus, multis nominibus clarus.
 Nicolaus Reusnerus, Leorini (?) comitis Palatini caesaris et consiliarii Saxonici.
 Sebastianus Teutsch civis Claudiopolitanus
Jegyzet. A nevek túlnyomó része áthúzva lévén, a kiolvasás helyenként bizonytalan.

DR LUKINICH IMRE.

PALATICZ GYÖRGYRŐL.

(1539.)

Nos Joannes Dei gratia rex Hungariae, Dalmatiae, Croatiae etc. Memoriae commendamus per praesentes, quod egregius et nobilis *Joannes Palaticz* de Illadia veniens nostri in praesentiam exhibuit et

praesentavit nobis literas quasdam donationales et statutionales serenissimi quondam Mathiae Dei gratia Hungariae, Dalmatiae etc. super possessiones quasdam videlicet Illadia; Vrani et Vranucz, Chiklow et Kekestia, omnes praedii in comitatu Themesiensi existentes habitis petens nos ei de novo donare et conferre vellemus. Nos itaque attendentes et considerantes fidelitatem et fidelibus servitiis praefati *Joannis Palaticz*, quibus ipse nobis pro locorum ac temporum varietate impendit et exhibuit ac in futuris quoque impensurus et exhibiturus est, exaudita vero et admissa supplicatione eiusdem, totales et integras possessiones praefatas, Illadia, Vrani et Vranucz, Chiklow et Kekestia ac praedia omnia in praefato comitatu existentes habitas, item totum et omne iusregium, si quod in praedictis possessionibus et praediis quaecumque haberemus aut nostram ex quibuscunque viis, modis et rationibus concerneret Maiestatem, simul cum cunctis eorum utilitatibus et pertinentiis quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fenetis, sylvis, nemoribus, montibus, vallibus vineisque vinearumque promonthoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis aquarumque decursibus, molendinis et eorum locis, generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentium, quibuslibet utilitatum et pertinentium suarum integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatum ad easque possessiones iusque nostrum regium de iure et ab antiquo spectantes et pertinere debentes sub suis veris metis et antiquis limitibus existentes memorato *Joanni Palaticz* de praefata Illadia ipsiusque haeredibus et posteritatibus universis vigore aliarum harum nostrarum donationalium novae donationis titulo dedimus, donavimus et contulimus, imo damus, donamus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiler ad tenendum, possidendum et habendum salvo iure alieno harum nostrarum vigore et testimonio literarum mediante. Datum Budae feria quinta proxima post festum exaltationis salutiferae crucis anno Domini millesimo quingentesimo tricesimonono, regnorum vero nostro undecimo.

(Közel egykorú másolata papiroson, Kassa város titkos levéltárában. Z. Palaticz. Nr. 1. jelzés alatt.)

(1586.)

Compositio egregii domini Georgii Palaticz cum Andrea Leorinchy.

Mi Janko Balázs Sárdi és Heasfalwy Ferencz ugyan Heasfalwy adjuk tudtára mindeneknek, az kiknek illik ez mi jelenvaló levelünknek általa, hogy mielőttünk az vitézlő *Palaticz György* uram egyfelől és az nemes Leorinchi András, mindenik Wyzekelyen (Ujszékelyen) Udvarhelyszékben lakozók tőnek ilyen végezést. Az miképpen ennek előtte 1580 esztendőben 19 napján Pünköszt havának végeztenek volt egymás között Eossi András és Antalffy Mátyás előtt néminemű zálogos szántóföldek szénarétek és egyéb örökségek felől is, kiről kétszáz forint kötél alatt levél is kelt volt közöttök. Annak felette

egy ház felől is, Farkas Kelemen háza felől, így hogyha Palaticz György az négy ház jobágyot törvénynek folyásával megoltalmazhatja az Benedek geréb fiaitól, melyeket azok bérelnak, kik az ő atyjoknál zálogon voltak, de megváltották volt magokat Telegdy Mihály kapitánysága koron, tehát Leorinchi András is az Farkas Kelemen házát, hat forintot letévén Palaticz uram, megeressze ő kegyelmének, mivelhogy ez is azon zálogos jószág fele volt. Mostan azért mivelhogy constál, hogy Palaticz György uram azokat törvény szerint megnyerte, megkíváná Leorinchi Andrástól is az Farkas Kelemen házát az előbbeli compositió szerint és letévé mielőttünk az 6 forintot, felvévé Leorenichi András és megereszté Palaticz uramnak az egy házat mindazokkal, az mik ahhoz pertineálnak, de így hogy szent Márton napig el ne foglalja tőle. Annak felette végezék ezt is, hogy az mely rétet vett volt Leorinchi András Lórévben egy darabanttól egy részét és az egy részét egy fejedelem jobbágyától örök aron még akkor, mikor Leorinchi András is paraszt ember volt, mely rétet Palaticz uramnak valami compositio által kezébe bocsátott volt, azt az rétet ismét visszabocsátá Palaticz György uram Leorinchi Andrásnak örökbe, elvevén először ez esztendei hasznát, ilyen conditio alatt penig, hogy az rétnak feléért, kit az fejedelem jobbágyától vett volt, Leorinchi András más rétet szerezzen Palaticz uramnak Kornis Mártontól, mely rétvon az ujszékelyi határban az ujszékelyi hidon túl alól, mikor Wyzekeljről Záz-Kézd felé mennek jobb kéz felől be az Kwkeolleo mellé, így az lórévbeli rétvon éppen Leorinchi Andrásé legyen; ha penig azt meg nem szerezheti, csak az drabanttól vett rétvon övé.

Mely végezések mi előttünk így véghez menvén, az előbbeli végezést, mely költ köztük Eossi András és Antalffy Mátyás előtt kétszáz forint kötél alatt, (kiszakadt) teljességgel minden részeiben (kiszakadt) tevék és invalidálák, mivelhogy mostan ujabban minden dolog véghez ment közöttök, mely dolognak bizonyására és jövendőbeli erősségére adtuk ez mi jelen való levelünket pecsétünk alatt, mely költ Wyzekeljen szent Margit asszony nap előtt Kedden anno 1586.

(Eredetije papiroson, rányomott két pecséttel Kassa város titkos levéltárában. Z. Palaticz Nr. 4. jelzés alatt.)

Én Nywithody Demeter kereszturfalvi adom emlékezetre mindeneknek, az kiknek illik, az én levelemnek rendiben, hogy az miképpen az vitézlő *Palatychi György*¹ uram iktatta vala magának Chyekefalvát, ki vagyon Udvarhelyszékben, akkor az én részem örökséginek contradicáltam vala és azt az én velem való perét ő kegyelme Palatichi György uram minden czikkelyében remittálta, hogy ő kegyelme abban az én részemben nem háborgat és nem perel, visz-

¹ Lásd Századok. 1912. 476. lap.

tontag én is az ő kegyelme ellen való contradictiót azonképpen remittáltam, úgy mint az vitézlő Pernezy István urunk előtt és Nyuthody György és Benedekfy Péter előtt. Ezt penig végeztük, ugyan Uyzékelen (= Ujszékelyen) az Palatichi György uram házánál Udvarhelyszékben pünkösöd havának 5 napján anno 1587. Ezt penig kezem írásával és pecsétemmel is megerősíttem.

(Eredetije papiroson, rányomott pecséttel Kassa város titkos levéltárában. Z. Palaticz. Nr. 5. alatt.)

(1590.)

Sigismundus Bathori de Somlyo, vaivoda Transsylvaniae et Siculorum comes etc. Egregiis nobilibus Demetrio Niuytodi de Kereztur, Matthiae Sas de Gagy viceiudicibus regiis coeterisque iuratis assessoribus sedis siculicalis Udvarhely. Salutem et favorem. Exponitur nobis in persona egregii Gregorii Pribek servitoris nostri Udvarhelyensis, qualiter temporibus superioribus inter ipsum, ut in causam attractum ab una ac egregium *Georgium Palaticz de Illadia* familiarem aulae nostrae velut actorem partibus ab alia ratione necis providi quondam Andreae . . . . de Vyzekely jobagionis ipsius actoris per dictum exponentem velut idem actor praetendisset factae et patratae aliorumque certorum negotiorum vobis bene cognitorum et coram, si necesse fuerit, declarandorum, quaedam causa coram vobis mota, suscitata et suborta fuisset in qua vos quidem ad ulteriora procedendo, ex eo quod praefatus exponens tempore discussionis praemissae causae suae, certis quibusdam negotiis praepeditus, nec per se nec per procuratorem suum legitimum coram vobis comparere ac causam suam prosequi potuisset quoddam enim exponendum fecissetis iudicium nimisque nocivum. Cum tamen si idem exponens vel procurator ipsius tempore discussionis praemissae causae coram vobis in sede vestra iudiciaria comparere iuribusque suis advigilare potuisset, sperasset se et causam suam ab impetitione partis adversae facile defendere potuisse, pro ut posse speraret etiam de praesenti unde sumus requisiti pro parte et in persona exponentis praefati ut nos eidem circa praemissa de opportuno iuris remedio et gratia novi iudicii faventer providere dignaremur. Cum autem universi casus nocivi litigantium in processibus causarum qualitercunque emergentium, virtute novi iudicii semel in melius reformare soleant atque possint, proinde harum serie committimus vobis et mandamus firmiter, ut acceptis praesentibus statim in prima sede vestra iudiciaria, primitus post harum exhibitionem celebrare vocatis coram vobis dicti utrisque partibus vel earum legitimis procuratoribus auditisque partium ambarum novis propositionibus, alegationibus et responsis admissis etiam quibusvis fide dignis testibus et probabilibus documentis non obstante priori vestro iudicio et sententia causa in eadem per nos lata, causam partium praemissam denuo et ex novo vestri in praesentiam assum-

mere eandemque secundum Deum eiusque iustitiam revidere, discutere et adiudicare. Ac si qua partium vestro eiusmodi novo iudicio contenta esse noluerit, ex tunc vos causam eandem maturius revidendum fineque debito determinandum simul cum tota sua serie et processibus quibuslibet ex inde ultro citroque sequutis (?) in curiam nostram, nostram scilicet in praesentiam absque tamen gravamine partium aliquali et difficultate sive omni iuxta antiquam vestram consuetudinem transmittere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perfectis exhibenti restitutis. Datum Albae Juliae vigesima quarta die mensis Septembris anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo.

Kivül: Paria novi iudicii praesentati in persona Gregorii Pribek de Udvárhely ut in causam attractum contra egregium Georgium Palaticz ut actorem in facie sedis iudiciariae.

(Eredetije papiroson, Kassa város nyilvános levéltárában, lajstromozatlan.)

Gabriel Dei gratia electus Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae etc. rex, Transylvaniae princeps et sicularum comes etc.

Prudentes ac circumspecti fideles nobis dilecti. Salutem et gratiam nostram. Becsületes hívünket *Palaticz* Jánost bocsátottuk bizonyos szükséges dolgaink felől hűségtek köziben, ki által szóval izentünk bőszesben. Intjük azért hűségteket, sőt hagyjuk is, szavának teljes hitelt adván, ilyen casusban accomodálja is ahoz magát, az mit hűségtek eleiben ad. Quibus benigne propensi manemus. Nec secus fecerint. Datum, Cassoviae die 13. Junii 1621.

Gabriel.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici caeterisque iuratis civibus liberae civitatis nostrae Cassoviensis etc. Fidelibus nobis dilectis. Alatta más kézzel: Exhibitae 14 Junii 1621.

(Eredetije Kassa város titkos levéltárában Z. Palaticz Nr. 8 jelzés alatt.)

CSABAY MÁTYÁS LEVELEI.¹

Csabaynak négy levelét őrzi Kassa város levéltára.

Az első levél Bártfán 1557 május hó 8-án kelt s benne Csabay megköszöni Kassa városa tanácsának, hogy őt az iskola igazgatósára meghívta s bár nem tartja magát méltónak e tisztre, de elfogadja, mert a dolog Stöckel Lénárd »praeceptoris optime de me meriti« tanácsára és ajánlatára történt; megköszöni egyúttal a küldött öt tallért.

Ugyancsak Bártfán 1557 június hó 15-én kelt levelében arra kéri a városi tanácsot, hogy két kocsit küldjön érte és bútoraiért.

¹ Lásd: XIX. évf. 178. l.